

راه اندازی هنرستان هم دلیل دیگر آن بود. علاقه مندانی در سراسر کشور با ما تماس گرفته بودند که به دلایل متفاوت نمی توانستند در دوره های حضوری ثبت نام کنند.

■ ارزیابی خودتان نه به عنوان مسؤول این هنرستان بلکه به عنوان یک داستان نویس از هنرستان ادبیات داستانی چیست؟

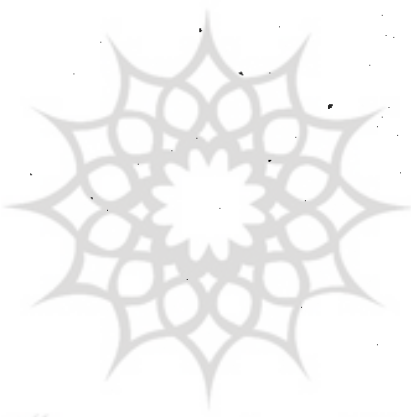
□ پاسخ به این سؤال دشوار است. اگر کسی گمان کند که با گذراندن یک دوره آموزشی، یک یا چند ساله در هنرستان و یا هر مقطع تحصیلی دیگر، نویسنده یا داستان نویس خواهد شد، راه به جایی نخواهد برد. اگر هنرجو استعداد داشته باشد به شرط داشتن پشتکار و تمرین و ممارست فراوان، خیلی زود به قله های پیروزی خواهد رسید. و اگر فقط علاقه داشته باشند و استعدادی در کار نباشد، امیدی به موفقیت نخواهد بود.

در جهان چهره های نامداری چون اشی گورو، یان مک اوئن، کلایوسینکر، هرمان لی، ریمون کارور و... همگی از همین مجموعه های آموزش داستان نویسی بیرون آمدند. من چون از بدو راه اندازی این مرکز آموزشی از نزدیک

آموزش قصه نویسی در حوزه هنری، سابقه ای ده ساله دارد. حوزه هنری در زمینه آموزش غیرحضوری قصه نخستین متولی این نوع آموزش بوده است. امسال پس از سال ها تلاش و پی گیری، هنرستان ادبیات داستانی به همت مسئولان این سازمان آغاز به کار نموده است. در این زمینه با جواد جزینی، سرپرست هنرستان های هنری حوزه هنری و مدیر هنرستان ادبیات داستانی گفت و گویی انجام داده ایم.

■ چه دلایلی و احیاناً ضرورت هایی شما را واداشت شیوه غیرحضوری را برای آموزش انتخاب کنید؟

□ شیوه غیرحضوری تنها یک بخش از هنرستان ادبیات داستانی است. گستردگی تقاضای ورود به هنرستان و متنوع بودن علاقه مندان که از نوجوانان تا سالمندان را شامل می شود، ما را مجاب کرد در سال اول بخش غیرحضوری این هنرستان آغاز شود تا سال بعد بخش آموزش حضوری نیز افتتاح شود. بهره گیری از زمان در فراهم آوردن امکانات مناسب برای

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ● حمیدرضا داداشی

گفتگو با جواد جزینی،
مدیر هنرستان ادبیات داستانی

هنرستان ادبیات داستانی یک پروژه ملی است.

توانای آموزش و پرورش یاری گرفته ایم و در بخش درس اختصاصی از همکاری نویسندگان و داستان نویسان سرشناس کشور - که تجربه آموزشی هم داشته اند - بهره می بریم.

■ در زمینه اداره و راه اندازی هنرستان ویژه «ادبیات داستانی» آیا کشورهای دیگر جهان هم تجربه ای دارند؟

۱۱ تا آنجا که جست و جو کرده ایم، مشابه تجربه ما در راه اندازی هنرستان «ادبیات داستانی» در کشورهای آسیایی وجود ندارد. تنها در برخی کشورهای از جمله انگلستان، آمریکا، فرانسه، اتریش و کانادا، تجربه های آموزشی در باب داستان نویسی به شکل آکادمیک وجود دارد. البته ما سرگرم ایجاد ارتباط و کسب تجربه های آنها هستیم و با چند مرکز آموزشی در خارج از کشور مکاتبه داریم.

در انگلستان «ایست انگلیا» زیر نظر برادبری اداره می شود. دانشکده «جونز هاپکینز» و چندین مرکز آموزشی که سالها تجربه آموزش داستان نویسی دارند نیز نام بردنی هستند. البته اغلب این مراکز به شیوه آموزش حضوری اداره می شوند اما تا به حال

در جریان کارها بوده ام و تجربه یک دهه آموزش را به همراه دارم، به آینده این هنرستان بسیار خوشبینم.

■ شما سالهاست که مسؤلیت «بیک قصه نویسی» را بر عهده داشته اید. گمان می کنید این تجربه تا چه اندازه در راه اندازی و اداره این هنرستان دخیل باشد؟

□ ما حدود ده سال کار تجربی انجام داده ایم. در طول این سالها مراکزی را اداره کرده ایم که متولی آموزش داستان نویسی به شیوه حضوری و غیر حضوری بوده اند و طی ده سال هزاران علاقه مند در ادوار آموزشی ما شرکت کرده اند و امروز نویسندگانی فعال به شمار می روند.

تجربه این سالها پشتوانه ای بود که به ما جرأت داد هنرستان ادبیات داستانی را با قدرت و اعتماد به نفس راه اندازی کنیم.

■ مدرسان این هنرستان چه کسانی هستند؟

□ درس آموزشی ما دو گروه است یکی گروه دروس عمومی و دیگری دروس اختصاصی.

در بخش دروس عمومی از بسیاری از دبیران پر تجربه و

مراکز رسمی، آن هم در مقطع متوسطه به شکل غیر حضوری شناسایی نکرده ایم؛ جز در کشور کانادا و آمریکا که چند مرکز خصوصی آموزش داستان نویسی به شکل غیر حضوری دارند لیکن دوره هایشان کوتاه مدت است و مرکزی رسمی نیستند.

■ آیا در تدوین متون درسی و مبنای آموزشی معیارهایی (استانداردهای لازم) در نظر گرفته شده است؟

□ تدوین طرح هنرستان ادبیات داستانی اگرچه توسط بنده سامان گرفت اما حاصل صدها جلسه بررسی و مشورت با نویسندگان ادبیات داستانی معاصر بود. در تدوین طرح هنرستان با بسیاری از دست اندرکاران داستان نویسی کشور مشورت کرده ام تا سرانجام این طرح با همکاری کارشناسان وزارت آموزش و پرورش به الگوهای آموزشی استاندارد تبدیل شود. این تبدیل، طی زمانی طولانی و با زحمت بسیار و لطف بزرگواران انجام گرفت.

■ شرایط پذیرش «هنر جو» در هنرستان «ادبیات داستانی» چگونه است؟

□ شرایط ورود به هنرستان «ادبیات داستانی» چندان دشوار نیست. شرط اول آن است که داوطلب، «استعداد» نویسندگی داشته باشد. آغوش هنرستان به روی کسانی که نوشتن را دوست دارند و تشنه فراگیری بیشتر اصول داستان نویسی هستند، باز است.

برای ثبت نام در هنرستان دست کم مدرک سوم راهنمایی ضروری است.

■ یعنی فقط دانش آموزان سوم راهنمایی می توانند در این هنرستان ثبت نام کنند؟

□ در این هنرستان دو گروه هنر جو داریم: گروه اول «لازم التعلیم» هستند که دانش آموزان سوم راهنمایی خواهند بود. و گروه دیگر هنر جو یان آزادند که شرط سنی و جنسی برای ایشان گذاشته نشده و داشتن حداقل مدرک سوم راهنمایی کافی است.

■ آیا هنرستان هر داوطلبی را که علاقه مند به داستان نویسی باشد جذب می کند؟

□ خیر. ما برای پذیرش هنر جو دو آزمون کتبی و شفاهی داریم. علاقه مندان که این مراحل را با موفقیت طی کنند، هنر جو ی هنرستان محسوب خواهند شد.

■ زمینه ادامه تحصیل برای فارغ التحصیلان هنرستان چگونه است؟

□ هنرستان به هنر جو یانی که مراحل آموزشی را با موفقیت طی کرده باشند مدرک دیپلم می دهد، و این مدرک تفاوتی با دیپلم های دیگر دوره متوسطه - که آموزش و پرورش می دهد - ندارد. دیپلمه های این هنرستان هم می توانند در مراحل و مقاطع دیگر آموزش عالی نیز شرکت کنند. البته اگر هنر جو ی بتوانند پس از پایان دوره آموزشی خود، آثار داستانی ارزشمندی خلق کنند، دیگر «دیپلم» مدرک مناسبی برای او نخواهد بود و اصولاً فعالیتهای خلاقه هنری تأثیر و نسبتی با مدرک تحصیلی

ندارند.

■ آیا هنرستان ادبیات داستانی فقط در تهران هنر جو می پذیرد؟

□ هنرستان محدودیت استانی ندارد و همه اشخاص در سراسر کشور (حتی ایرانیان خارج از کشور) نیز می توانند زیر چتر آموزشی هنرستان قرار گیرند.

■ آیا حوزه هنری برای ایجاد مقاطع بالاتر آموزشی در رشته ادبیات داستانی، برنامه ای دارد؟

□ دفتر برنامه ریزی آموزشی ما سرگرم تدوین طرح درسی مقاطع ناپیوسته کاردانی و کارشناسی در این رشته است که پس از گذراندن مراحل فنی و تخصصی، با یاری مسئولان در وزارتخانه های آموزش و پرورش و آموزش عالی طی سالهای آینده راه اندازی خواهد شد.

■ علاقه مندان چگونه باید مراجعه کنند؟

□ هنرستان ادبیات داستانی فقط یک دفتر در تهران دارد. علاقه مندان می توانند حضوراً به این دفتر که در خیابان حافظ، کوچه آرژانتین، پلاک ۴/۱ واقع است مراجعه کنند و یا با شماره تلفن ۸۸۰۹۵۸۰ با ما تماس بگیرند. علاقه مندان شهرستانی نیز می توانند به نشانی گفته شده با ما مکاتبه کنند.

■ آیا این هنرستان فعالیتهای جنبی هم دارد؟

□ برای هنر جو یان هر شهر، در آینده جلسات نقد و بررسی داستان گذاشته خواهد شد. در این جلسات مبنای تئوری داستان و نقد بیان می شود که با نظارت بخش فعالیتهای «جنبی هنرستان» راه اندازی و هدایت خواهند شد.

گردهمایی سالانه هنر جو یان و برگزاری مسابقات گوناگون هنری و انتخاب هنر جو ی برتر سال و انتخاب آثار برگزیده هنر جو یان در قالب کتاب و ویژه نامه های ادبی از جمله فعالیتهای فوق برنامه هنرستان خواهد بود.

■ و آخرین کلام؟

□ می خواستم یادآور شوم که دست اندرکاران مسائل فرهنگی باید ضرورت انجام فعالیتهای فرهنگی را جدی بگیرند.

متأسفانه گمان می کنم، عنایت مطلوبی به این نوع فعالیتهای وجود ندارد. اگر به جای راه اندازی هنرستان ادبیات داستانی یک آب بند خاکی زده بودیم، همه جا درباره اش حرف می زدند، در رسانه ها انعکاس می دادند و با آب و تاب درباره آن حرف می زدند، ولی...

راه اندازی هنرستان ادبیات داستانی به نظرم در حد یک پروژه ملی است - بیایم قدر فعالیتهای فرهنگی را بیشتر بدانیم. □